

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115201545
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5115201545.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. U., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka - Mgr. Y. U., nar. X.X.XXXX, bytom T., Z. X/XX, právne zastúpená JUDr. Kristínou Jošthovou, advokátkou so sídlom Z., M. R. P. XX, a otec - Mgr. O. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., J. XXXX/X, právne zastúpený spoločnosťou AK JUDr. Repáš a partneri, s.r.o., so sídlom Martin, M. R. Štefánika 25, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 4P/59/2017-627 zo dňa 4. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í vo výroku I a II. tak, že
- otec je oprávnený stretávať sa s maloletým (všeobecná úprava) každý nepárny týždeň od štvrtka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., tak, že prevezme maloletého v mieste bydliska matky alebo v škole a
- otec oprávnený stretávať sa s maloletým (špeciálna úprava) počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od piatka od 17:00 hod. do utorka do 17:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od utorka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 17:00 hod. do soboty do 17:00 hod. a každý páry kalendárny rok od soboty od 17:00 hod. do pondelka do 17:00 hod., počas vianočných a novoročných prázdnin každý páry kalendárny rok od 1. dňa prázdnin od 17:00 hod. do 28.12. do 17:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 28.12. od 17:00 hod. predposledného dňa prázdnin do 17:00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30.4. od 17:00 hod. do 1.5. do 17:00 hod. a každý páry kalendárny rok od 7.5. od 17:00 hod. do 8.5. do 17:00 hod., počas letných prázdnin od prvej nedele letných prázdnin od 17:00 hod. do druhej nedele letných prázdnin do 17:00 hod., od štvrtej nedele letných prázdnin od 17:00 hod. do siedmej nedele letných prázdnin od 17:00 hod. a od 24.8. od 17:00 hod. do 31.8. do 17:00 hod.

Otec si maloletého prevezme v mieste bydliska maloletého alebo v škole a následne maloletého po ukončení styku v mieste jeho bydliska odovzdá späť matke.

Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) rozhodol, že
2. otec je oprávnený stretávať sa s maloletým (všeobecná úprava) každý nepárny týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., každý štvrtok v párnom kalendárnom týždni odvtedy ako si maloletého preberie v škole do nasledujúceho dňa, kedy maloletého do školy zavezie, a každú stredu v

nepárnom kalendárnom týždni odvtedy ako si maloletého preberie v škole do nasledujúceho dňa, kedy maloletého do školy zavezie;

3. ďalej je otec oprávnený stretávať sa s maloletým (špeciálna úprava) počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od piatka od 17:00 hod. do utorka do 17:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od utorka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 17:00 hod. do soboty do 17:00 hod. a každý páry kalendárny rok od soboty od 17:00 hod. do pondelka do 17:00 hod., počas vianočných a novoročných prázdnin každý páry kalendárny rok od 1. dňa prázdnin od 17:00 hod. do 28.12. do 17:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 28.12. od 17:00 hod. predposledného dňa prázdnin do 17:00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30.4. od 17:00 hod. do 1.5. do 17:00 hod. a každý páry kalendárny rok od 7.5. od 17:00 hod. do 8.5. do 17:00 hod., počas letných prázdnin od prvej nedele letných prázdnin od 17:00 hod. do druhej nedele letných prázdnin do 17:00 hod., od štvrtej nedele letných prázdnin od 17:00 hod. do šiestej nedele letných prázdnin do 17:00 hod. a od 24.8. od 17:00 hod. do 31.8. do 17:00 hod. (výrok I.).

4. Otec si prevezme maloletého v mieste bydliska maloletého a následne po ukončení styku ho tam odovzdá späť matke (výrok II.).

5. Matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v stanovených termínoch ho otcovi riadne odovzdať (výrok III.).

6. Počas realizácie styku podľa špeciálnej úpravy sa neuplatňuje všeobecná úprava styku (výrok IV.).

7. Konanie v časti o návrhu otca na zníženie výživného zastavuje (výrok V.).

8. Konanie v časti o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavuje (výrok VI.).

9. Návrh kolízneho opatrovníka na uloženie povinnosti rodičom zúčastniť sa (konzultácií) u mediátora zamietá (výrok VII.).

10. Týmto sa ruší predbežné opatrenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/21/2015 zo dňa 25.2.2015 (výrok VIII.).

11. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IX.).

12. V súdenom prípade rodiča maloletého už nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom zo dňa 18.3.2010 bolo manželstvo rodičov rozvedené a maloletý bol zverený od osobnej starostlivosti matky bez úpravy styku otca s maloletým. Otec bol zároveň zaviazaný platiť výživné na maloletého 150 eur.

13. (Všeobecná) úprava styku otca s maloletým bola v priebehu konania stanovená uznesením tamojšieho súdu č. k. 15P/21/2015-81 zo dňa 25.2.2015 o predbežnom opatrení tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a pre špeciálne príležitosti (vianočné, letné prázdniny) aj ďalšími ad hoc uzneseniami o predbežnom/neodkladnom opatrení.

14. Okresný súd mal za to, že návrh otca je dôvodný. Zdôraznil výnimočnosť významu osobného styku rodiča s dieťaťom v porovnaní s ostatnými rodičovskými právami a povinnosťami, nakoľko jeho prostredníctvom možno realizovať samotné rodičovstvo. Vychádzal z výpovedí rodičov a najmä zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológia a z jeho vyjadrenia na pojednávaní. Otec má záujem zabezpečiť výchovu maloletého pravidelným realizovaním styku, keďže po rozvode pred deviatimi rokmi sa o maloletého zaujíma a pravidelne sa s ním stretáva. Citová väzba medzi maloletým a otcom teda je vytvorená, čo matka ani nespochybňovala, a uvedené bolo potvrdené aj znaleckým posudkom. Maloletý vo veku 11 rokov je zvyknutý na prítomnosť otca a pravidelné stretávania sa s ním, nakoľko spolu trávili v posledných rokoch v zásade každý druhý víkend ako aj takmer polovicu letných a vianočných prázdnin. Tiež domácnosť otca je maloletému dobre známa. Pokiaľ ide o rozšírenie úpravy styku (nad rámec doterajšej úpravy/realizácie styku), táto je potrebná práve kvôli tomu, aby došlo ešte k väčšiemu prehĺbeniu vzájomného vzťahu otca so synom, nakoľko otec zohráva vo vývoji maloletého nezastupiteľnú úlohu. Rozšírená úprava styku maloletého s otcom je primeraná s ohľadom na vek maloletého, na vzťah otec-maloletý, ako aj na odporúčania znalca, ktorý jednoznačne potvrdil, že v záujme maloletého. Vzhľadom na uvedené okresný sa okresný súd nestotožnil s námietkami matky, že by sa styk nemal realizovať počas týždňa (v stredu nepárneho a vo štvrtok párneho kalendárneho týždňa) a počas letných prázdnin najviac 3 týždne. Čo sa týka zvyšku špeciálnej úpravy styku (t.j. okrem letných prázdnin), okresný súd vychádzal z dohody rodičov.

15. Vzhľadom na späťvzatie návrhu otca na zníženie a návrhu matky na zvýšenie výživného, nezistiac súčasne dôvody, pre ktoré by bolo potrebné v konaní pokračovať, súd prvej inštancie v uvedených častiach konanie zastavil (§ 29 CMP).

16. Nakoľko povinnosť zúčastniť sa (konzultácie) u mediátora možno účastníkom uložiť len v konaní o výkon rozhodnutia (§ 381 CMP), tento návrh kolízneho opatrovníka okresný súd zamietol.

17. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP, nezistiac okolnosti odôvodňujúce priznanie ich náhrady niektorému z účastníkov.

18. Proti tomuto rozsudku, čo do úpravy styku otca s maloletým, podala odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne jeho zmeny tak, že styk otca s maloletým, pokiaľ ide o všeobecnú úpravu, nebude prebiehať počas pracovného týždňa, a pokiaľ ide o špeciálnu úpravu, nebude prebiehať na konci prázdnin od 24.8. od 17:00 hod. do 31.8. do 17:00 hod.

19. Namietala, že okresný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Úvodom poukázala na komplikácie vzťahu otca a maloletého, keď mal maloletý 3-4 roky a neskôr 6 rokov, kedy maloletý prechodne úplne odmietal ísť k otcovi. Uvedené okolnosti otec zatajil. Odmietla akýkoľvek nátlak na maloletého z jej strany v súvislosti so stykom maloletého s otcom, naopak, bol to otec, kto aj proti vôli maloletého trval na styku. Vzťah otca k maloletému nie je vrúcny a priateľský, ale skôr autoritatívny a diktátorský. Pokiaľ sa aj maloletý sám rozhodol, že nechce chodiť k otcovi častejšie, ten zasiahol podaním návrhu na súd a domáhaním sa častejšieho styku s maloletým.

20. Matka tiež namietala, že nebol rešpektovaný názor maloletého na styk s otcom. Napriek tomu, že sa maloletý vyjadril, že nechce meniť rozsah styku s otcom tak, ako prebiehal do vydania napadnutého rozsudku (t.j. raz za dva týždne), a že tento je pre neho dostačujúci, súd ho k tejto otázke nevypočul a len konštatoval, že v záujme maloletého je rozšírenie styku s otcom. Oprel sa len o konštatovanie znalca, že ak si maloletý bude želať tráviť s otcom viac alebo menej času, rodičia majú rešpektovať jeho vôľu. Súдне rozhodnutie o rozšírení styku sa však nemôže opierať len o konštatovanie, že v prípade, ak maloletý nebude chcieť, má jeho rozhodnutie otec rešpektovať a nenútiť ho k stretnutiu. Uvedené je totiž zo strany otca nereálne vzhľadom na jeho konanie v minulosti, keď nerešpektoval vôľu maloletého a aj nasilu si ho zobral k sebe. Aj pred ÚPSVaR sa maloletý vyjadril v tom zmysle, že počas školského roka chce byť u otca len každý druhý víkend a počas prázdnin súvisle len 7-10 dní, nie viac. Súd sa mal zaoberať skutočnými dôvodmi, prečo maloletý vo veku 11 rokov odmieta otca a nechce s ním tráviť čas nad rámec úpravy, a nebrať to len ako prejav puberty, ako to označil znalec. Práve k uvedenému mal byť maloletý vypočutý (§ 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z.). Maloletý svoj nesúhlas vyjadruje len matke, s ktorou má vytvorený blízky a dôverný vzťah; otcovi sa uvedené bojí povedať. Pokiaľ by otec zmenil svoje správanie, bola by ochotná umožňovať otcovi styk s maloletým v akomkoľvek rozsahu. Okresný súd sa odvoláva len na konštatovanie znalca, že rodičia majú rešpektovať maloletého, avšak nevysporiadal sa s argumentáciou matky, že sa maloletý bojí otcovi čokoľvek povedať (aj znalec konštatoval, že je vo vzťahu k otcovi submisívny a introvertný), že k nemu nechce ísť, že má problém s dcérou otcovej priateľky. Matka poukázala aj na agresívnu povahu otca, keď nemožno zaručiť, že v hraničnej situácii môže ohroziť život alebo zdravie maloletého.

21. Navyše napadnuté rozhodnutie narúša režim maloletého cez týždeň, čo sa môže negatívne odraziť na jeho prospechu a spôsobiť ešte väčší diskomfort, čo nie je v záujme maloletého. Okresný súd sa však s jej výhradami súvisiacimi s úpravou styku počas týždňa podrobnejšie nezaoberal. V dôsledku toho, že otec tlačil na maloletého, aby sa s ním stretával, malo negatívne dôsledky na jeho školský prospech, a teraz súd určil, že maloletý je povinný byť s otcom aj cez týždeň tak, že ho bude pripravovať do školy.

22. Pokiaľ ide o letné prázdniny, snažila sa o úpravu styku tak, aby pokryté celé prázdniny maloletého, a nie aby bol s otcom vtedy, keď ona má celozávodnú dovolenku, a potom aby si musela brať extra dovolenku, keď otec už maloletého nechce mať u seba; čo však súd nebral do úvahy a riadil sa len tvrdením otca. Pritom maloletý nechce byť počas letných prázdnin tak dlho u otca.

23. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Nestotožnil sa s tvrdením matky, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odkázal na vykonané dokazovanie, predovšetkým na podaný znalecký posudok, z ktorého vyplynula dôvodnosť rozšírenia styku s maloletým nad rozsah úpravy neodkladným opatrením, a to predovšetkým vzhľadom na vek maloletého a existujúci vzťah medzi otcom a maloletým. V priebehu konania matka nemala žiadny návrh na doplnenie dokazovania, iba zotrvala na závere, že doterajší rozsah styku je dostatočný, hoci od posledného

rozhodovania uplynula značná doba. Dokonca sa stotožnila s tým, že vzťah maloletého a otca je dobrý, čo potvrdil aj znalec. Pokiaľ súd nevypočul maloletého, tento postup bol opodstatnený vzhľadom na záver znalca o dobrom vzťahu medzi maloletým a otcom, a teda nebol dôvod traumatizovať maloletého vypočúvaním. Zo strany matky nebol produkovaný jediný argument alebo dôkaz, prečo je určený rozsah styku pre maloletého nevhodný. Zároveň súd je povinný rozhodovať s prihliadnutím na aktuálne pomery, nie na základe skutočností, ktoré sa odohrali, keď mal maloletý 2, 3, 4 alebo 6 rokov. V súčasnosti má maloletý 11 rokov a je dostatočne vyspelý na to, aby bolo možné jeho komunikáciu s otcom, či už osobne alebo cez SMS, brať ako dôkaz o jeho postoji k otcovi. Podľa predloženej SMS komunikácie sa maloletý na stretnutia s otcom teší a ich vzťah je dobrý. Znalec sa vyjadril aj k otázke zhoršeného prospechu maloletého - že tento môže mať príčinu vo veľkom množstve vymeškaných hodín a môže byť aj dôsledkom psychologického stresu dieťaťa, ktoré extrémne prežíva situáciu nedobrych vzťahov medzi rodičmi. Stretávanie sa s dieťaťom bez zasahovania druhým rodičom do striktno stanoveného obdobia stretávania má vplyv na psychiku dieťaťa. Pokiaľ bude obdobie styku určené direktívne, a nebude ponechané na svojvoľi dieťaťa alebo druhého rodiča, prispieje to k stabilizovaniu podmienok styku a k zníženiu stresu dieťaťa.

24. Matka v následnom stanovisku zotrvala na svojej odvolacej argumentácii.

25. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

26. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 219 ods. 3 CSP a § 378 CSP) napadnutý rozsudok okresného súdu v časti zmenil podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v časti potvrdil ako podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

27. V súdnej veci ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 v spojení s § 111 CMP). Nadväzne platí, že odvolací súd nie je viazaný rozsahom (a ani dôvodmi) odvolania - § 66 CMP. To znamená, že prieskumu podlieha napadnutý rozsudok v celom rozsahu, a nie iba vo výroku, ktorého sa bezprostredne dotýka odvolanie matky, resp. vo výrokoch závislých od odvolaním napadnutého výroku.

28. Na základe vykonaného dokazovania neboli zistené okolnosti pre to, aby bol styk maloletého s otcom v princípe obmedzovaný. Naopak, podľa znalca PhDr. Ďanovského je vhodné, aby bol styk upravený rozhodnutím vo veci samej v širšom rozsahu, než tomu bolo doposiaľ na základe neodkladného opatrenia, a to s poukazom na záujem maloletého. Krajský súd si predmetný určujúci záver osvojil. Pre náležitý osobnostný vývoj maloletého, aktuálne vo veku 11 rokov, je žiaduci mužský vzor, pričom táto potreba s pribúdajúcim vekom maloletého narastá. Súčasne, ako konštatoval už okresný súd, je evidentné, že otec má záujem zabezpečiť výchovu maloletého pravidelným realizovaním osobného styku a tento záujem prejavoval dlhodobo. Na základe realizovaných stretnutí je medzi ním a maloletým vytvorený dostatočný vzťah. Otáznym ostal spôsob rozšírenia doterajšieho rozsahu styku, ohľadne ktorej skutočnosti sa krajský súd čiastočne odchyľil od okresného súdu, keď uprednostnil/preferoval súvislejšiu a praktickejšiu podobu realizácie styku, t.j. dlhší víkendový pobyt dieťaťa u otca namiesto „fragmentovania“ stretávania na kratšie časové úseky.

29. Hoci v súvislosti so zhoršením prospechu maloletého krajský súd zdieľa názor znalca PhDr. Ďanovského, že k tomu mohlo dôjsť v dôsledku veľkého množstva vymeškaných hodín, a to zasa mohlo širšie súvisieť so stresom maloletého spôsobeným nedobrymi vzťahmi medzi rodičmi (aj v súvislosti s tým, že sa nevedeli dohodnúť na úprave styku otca s maloletým), aj pre účely úplnej eliminácie naplnenia hypotézy, že by styk otca s maloletým v priebehu/uprostred školského/pracovného týždňa mohol mať negatívny vplyv na prospech maloletého (narušenie vzdelávacieho režimu maloletého počas školského týždňa), krajský súd považoval pri rozšírení styku otca s maloletým za vhodnejšie, aby tento styk prebiehal kompaktné. Preto zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti všeobecnej úpravy styku otca s maloletým tak, že predĺžil stretnutia v pôvodnom rozsahu každý nepárny týždeň od piatku od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod. o deň s tým, že stretnutie začne už o deň skôr, t. j. vo štvrtok o 17:00 hod. Krajský súd tak v zásade rešpektoval aj požiadavku maloletého (ale aj matky) byť s otcom len cez víkend, resp. nie počas/uprostred pracovného/školského týždňa. Táto úprava umožní otcovi

a maloletému, ako aj matke, efektívnejšie plánovanie programu a v tej súvislosti aj plnohodnotnejšie prežívanie otcom a maloletým spoločne tráveného času.

30. S ohľadom na aktuálnu spoločenskú situáciu (časovo neobmedzené uzavretie školských zariadení) zároveň odvolací súd formulačne upravil (výrok II. rozsudku okresného súdu) miesto odovzdávania dieťaťa, ktorým (miestom) môže byť bydlisko matky/dieťaťa ako i (neskôr, po obnovení školského vyučovania) škola. Otec si teda maloletého prevezme podľa aktuálnej situácie (alternatívne) v škole alebo v bydlisku maloletého (a matky), a následne ho v bydlisku dieťaťa odovzdá matke v nedeľu o 17:00 hod.

31. Otec ďalej opodstatnene argumentoval, že pre aktuálne konanie a rozhodnutie súdu (o jeho styku s maloletým) nemôžu byť relevantnými okolnosti, ktoré sa mali udiať pred mnohými rokmi, osobitne, ak sa neskôr vzťah otca s maloletým dieťaťom rozvinul a daný stav pretrváva do súčasnosti.

32. Pokiaľ ide o povahové charakteristiky charakteristiky otca, podľa už vyššie menovaného znalca hoci otec má mierne agresívne tendencie, tieto sa u neho prejavujú v asertívnom správaní, nie v nejakej konkrétnej agresivite, a svoju agresivitu vie regulovať. Okolnosti naznačujúce tvrdenia matky, že nemožno zaručiť, že v hraničnej situácii môže otec ohroziť život alebo zdravie maloletého, neboli v konaní nijako preukázané, preto ich možno vnímať ako účelové.

33. Pokiaľ matka uvádzala, že sa maloletý na pôde kolízneho opatrovníka vyjadril, že počas prázdnin chce byť u otca súvisle len 7-10 dní, ona samotná vyjadrila nesúhlas len s úpravou styku počas posledného týždňa letných prázdnin, nie však s úpravou od štvrtej nedele do šiestej nedele letných prázdnin, (práve a len) ktoré obdobie by kolidovalo s predmetným vyjadrením maloletého o maximálnej dĺžke súvislého styku s otcom. Odhliadnuc od uvedeného, krajský súd nevidel dôvod, aby počas letných prázdnin maloletý nemohol tráviť s otcom približne rovnaký čas ako s matkou.

34. Tiež pokiaľ matka v odvolaní argumentovala, že sa snažila o pokrytie celých prázdnin maloletého, a nie aby bol maloletý u otca v čase, keď má ona celozávodnú dovolenku, platí, že nijako nežiadala pozmeniť rozvrhnutie styku otca s maloletým počas letných prázdnin, ani nešpecifikovala, v ktorom ich období by mohla/chcela tráviť s maloletým čas. Jej konečný návrh vo vzťahu k letným prázdninám (vypustenie obdobia od 24.8. do 31.8. ako obdobia styku maloletého s otcom) predstavuje v podstate len obmedzenie styku bez ďalšieho.

35. K zásadnej odvolacej námietke, resp. k argumentácii matky, že maloletý mal byť vypočutý k rozsahu styku s otcom, krajský súd konštatuje, že vzhľadom na ostatné vykonané dokazovanie nebol tento dôkazný prostriedok v konaní potrebným, resp. nevyhnutným. Maloletý bol totiž vypočutý ustanoveným znalcom, ktorý predložil súdu aj účastníkom svoje závery. Zároveň bol dvakrát vypočutý na pôde kolízneho opatrovníka. Vhodnejším (v zmysle menej stresujúcim) prostredím pre prejavenie názoru maloletého možno považovať prostredie u psychológa, než pojednávaciu miestnosť na súde. Len pre úplnosť možno dodať, že ani samotná matka (ale ani kolízny opatrovník ako zástupca maloletého) nenavrhovala v konaní pred okresným súdom vypočutie maloletého.

36. Krajský súd teda zmenil rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a II. o úprave styku otca s maloletým (v časti všeobecnej úpravy; v časti špeciálnej úpravy ho fakticky potvrdil, keďže v nej zostal bezo zmeny).

37. Vo zvyšnej časti (výroky III. až IX.) sa krajský súd stotožnil s napadnutým rozsudkom okresného súdu, preto ho (v danom rozsahu) potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

39. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Spôsoby výkonu rozhodnutia sú upravené v § 378 a nasl. CMP.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.